

Nyheter från IFN

nr 1 • 2015

Global Award – ett forskningspris i världsklass

Global Award for Entrepreneurship Research delas ut till en forskare som väsentligt bidragit till att öka kunskapen inom entreprenörskap. Prissumman är 100 000 euro. Fil.dr Mikael Stenkula, IFN, utsågs nyligen till sekreterare i priskommittén, som också delar ut Unga forskarpriset inom ramen för Entreprenörskapsforums verksamhet. Det är IFN som tillsammans med Entreprenörskapsforum ansvarar för Global Award.

– Jag samordnar arbetet i priskommittén och ser till att tidsplanen hålls, berättar Mikael Stenkula.

Detta innebär för Global Award, som varje år delas ut någon av dagarna kring 15 maj, att priskommittén löpande studerar potentiella →

Shaker Zahra, professor på Carlson School of Management vid University of Minnesota, USA, mottog Global Award 2014.

Seminarium:

Universitetsreform! – recept för att lyfta högre utbildning

I boken *Universitetsreform! Så kan vi rädda och lyfta den högre utbildningen* (Samhällsförlaget) föreslås en rad reformer. Kungstanken är att universitetslärarna ska ha ansvar för resultatet, vilket de inte har i dag. Målet ska vara att utbildningens kvalitet förbättras genom att lärarna ställer ordentliga krav och studenterna ökar sina ansträngningar. Universitetslärarna bör dock inte få helt fria händer att styra och ställa, skriver författarna. ”Den frihet professionen får är friheten att själv bestämma hur bättre resultat ska åstadkommas. Men resultaten måste följas upp.”

Välkommen att lyssna till ett samtal om framtiden för svensk högskoleutbildning. Förutom två av bokens författare – **Patrik Engellau** och **Magnus Henrekson** – deltar **Jens Schollin**, rektor för Örebro universitet, professor **Ebba Witt-Brattström**, Helsingfors universitet, **Ursula Berge**, samhällspolitisk chef på Akademikerförbundet SSR, och **Håkan Regné**r, docent i nationalekonomi och verksam på Saco.

Tid: **Tisdagen den 10 mars kl. 8.30–10.00**; lätt frukost från kl. 8.00.

Plats: **Armémuseum, Artillerigatan 13, Stockholm.**

kandidater och väljer ut en pristagare bland dessa.

– Priskommittén “ärver” ett begränsat antal kandidater från föregående år. Så gott som alltid väljs vinnaren från denna pool av kandidater, förklarar Mikael Stenkula.

Det är dock möjligt för kommittén att lägga till en eller två nya kandidater till denna pool baserat på nomineringar och diskussioner under det gångna året (och även tidigare år).

I reglerna för Global Award står det att alla utvalda kandidater bör noga utvärderas av en specialist på kandidatens forskningsområde. Dessa externa utvärderingar är strikt konfidentiella.

Utifrån den sammantagna poolen med namn väljs pristagaren som tilldelas 100 000 euro, diplom och en statyett.

Vilka ingår då i priskommittén?

– Det är sex ledande ekonomer inom entreprenörsforskning. Ledamöterna byts ut med jämna mellanrum, svarar Mikael Stenkula.

Dagens kommitté består av professorerna:

- Charlie Karlsson, Internationella Handelshögskolan i Jönköping
- Martin Andersson, CIRCLE Lunds universitet
- Pontus Braunerhjelm, KTH och Entreprenörskapsforum
- Frédéric Delmar, Lunds universitet
- Dan Johansson, Örebro universitet
- Annika Rickne, KTH

I Mikael Stenkulas arbete med Global Award ingår att säkerställa att det skrivs en artikel om vinnarens forskning samt att vinnaren författar en prisföreläsning – som hålls vid prisutdelningen i Stockholm. Båda publiceras sedan i *Small Business Economics*, en av de ledande specialtidsskrifterna på området. Pristagaren håller dessutom ett akademiskt seminarium i Stockholm (som vartannat år arrangeras av IFN) och presenterar

sin forskning på ett antal seminarier runt om i landet. Entreprenörskapsforum ansvarar för dessa och andra kommunikationsaktiviteter och evenemang kring prisutdelningen.

Vilka är det som under årens lopp fått priset?

Det enkla svaret är att 16 män, två kvinnor (2012 och 2013) och en forskargrupp (The Diana Project) tilldelats Global Award.

– Forskare som är verksamma i USA dominerar inom nationalekonomi och även inom entreprenörskapsforskning, säger Mikael Stenkula som förklaring till att många av pristagarna kommer från USA.

Vem får nästa pris och vilka är trenderna inom dagens entreprenörskapsforskning?

– Årets pristagare presenteras i god tid före 15 maj. Vad gäller trender så har definitionen av entreprenörskap diskuterats mycket under senare år. Begrepp som egenföretagare och småföretagare är alltför grova. I dag ser vi mer till kvalitativa mått. Vi talar om entreprenörer kontra levebrödsföretagare. De förra vill växa medan de senare ofta är nöjda med att försörja en eller ett par personer.

Stenkula förtydligar och säger att i dag talas det om gaseller, *high impact*-företag och superentreprenörer. Alla drivs de av viljan att bli större. Det är dessa entreprenöriella företag som skapar nya jobb och tillväxt.

Global Award delas ut gemensamt av Entreprenörskapsforum och IFN. Vinnova är medfinansierare och industrimannen Melker Schörling är donator.

Mikael Stenkula.

Forskningsfronten

IFN:s forskningsresultat publiceras i olika kanaler. Arbeten i preliminär form publiceras som working papers. I regel utkommer de senare i reviderad form i forskningstidskrifter som är externt granskade. Följande artiklar är de senaste som accepterats för publicering i vetenskapliga tidskrifter. Ytterligare artiklar finns att läsa på www.ifn.se.

Mikael Elinder, Henrik Jordahl och Panu Poutvaara, “Promises, policies and pocketbook voting”. *European Economic Review*.

Denna studie visar att väljarna fäster stor vikt vid hur politiska reformer påverkar den egna plånboken. Väljarna reagerar dessutom direkt på vallöften istället för att vänta och se hur den utlovade politiken genomförs. Som ett exempel uppskattar vi att Socialdemokraterna vann 1,5 procentenheter på sitt vallöfte om maxtaxa i barnomsorgen 1998.

Andreas Bergh och Magnus Henrekson, ”Government Size and Growth: A Rejoinder”. *Journal of Economic Surveys*.

I en forskningsöversikt publicerad 2011 visade Bergh och Henrekson att utvecklade länders tillväxt tenderar vara lägre när de har högre skatter. I denna artikel besvarar författarna en invändning mot översikten, och visar att flera studier tillkommit som stärker slutsatsen i den ursprungliga forskningsöversikten.

Maria Bigoni, Sven-Olof Fridolfsson, Chloe Le Coq och Giancarlo Spagnolo, "Trust, Leniency and Deterrence", *Journal of Law, Economics and Organization*.

Eftergiftsprogram för kartellmedlemmar som självmant avslöjar karteller försämrar företags samarbetsförmåga. Denna experimentella studie antyder att programmen är framgångsrika genom att de minskar tilliten mellan kartellmedlemmarna. Höga konkurrensskadedstånd minskar tilliten och kan ersätta resurskrävande insatser för att upptäcka karteller.

Fredrik Andersson, Niklas Elert och Karl Wennberg, "The Impact of Entrepreneurship Education in High School on Long-term Entrepreneurial Performance", *Journal of Economic Behavior & Organization*.

Hur påverkar entreprenörskapsutbildning företagande senare i livet? Studien jämför elever som drivit UF-företag under gymnasietiden och en grupp som inte gjort det. Författarna finner att UF-deltagande leder till större sannolikhet att företag startas och högre företagsinkomster. Däremot har det ingen effekt på företagens överlevnad.

Niclas Berggren, Christian Bjørnskov och David Lipka, "Legitimacy and the Cost of Government", *Public Choice*.

I denna studie undersöks om tillit människor emellan påverkar hur snabbt reformer som gör centralbanken mer oberoende genomförs. Om människor litar på varandra kan förmågan att komma överens vara större; omvänt kan tillit göra att behovet av reformer anses mindre. Vi finner att hög tillit ger snabbare reformer, åtminstone i demokratier.

Hui Chiu, Lars Oxelheim, Clas Wihlborg och Jianhua Zhang, "Macroeconomic Fluctuations as Sources of Luck in CEO Compensation", *Journal of Business Ethics*.

Ändringar i växelkurser, räntor och prisnivåer kan ses som utslag av tur (otur), som bör beaktas i beräkningen av vd:s prestationsrelaterade ersättning. Av denna studie framgår att den makroekonomiska inverkan på vd:s ersättning varit mycket stor. En modell för hur denna inverkan kan filtreras bort presenteras.

Magnus Henrekson och Tino Sanandaji, "Superentrepreneurship in Europe Compared to Other Industrialised Regions", i Antonina Bakardjieva Engelbrekt, Lars Oxelheim och Thomas Persson, red., *The EU's Role in Fighting Global Imbalances*. Cheltenham, UK och Northampton, MA: Edward Elgar.

Författarna visat att egenföretagande är ett bristfälligt och missvisande mått på innovationsbaserat och tillväxtinriktat entreprenörskap. I artikeln studeras antalet superentreprenörer per capita i olika länder och regioner. Europa ligger efter när entreprenörskap mäts som "innovativa företag med stor genomslagskraft i ekonomin".

Michael Anyadike-Danes, Carl Magnus Bjuggren, Sandra Gottschalk, Werner Hölzl, Dan Johansson, Mika Maliranta och Anja Myrann, "An International Cohort Comparison of Size Effects on Job Growth", *Small Business Economics*.

I studien utvecklas en metod för att jämföra sysselsättningstillväxten mellan länder. Metoden innebär att effekter som beror på företagets initiala storleksfördelning, överlevnadsgrad och tillväxttakt separeras. Det visar sig att ett litet antal mycket snabbt växande företag spelar en avgörande roll för att förklara skillnader i sysselsättningstillväxt.

Jannis Angelis och Henrik Jordahl, "Merciful Yet Effective Performance Management Practices in Elderly Care", *Measuring Business Excellence*.

Genom intervjuer med enhetschefer visar den här studien att styrning och ledning fungerar relativt väl på ett genomsnittligt svenskt äldreboende. Variationen mellan olika boenden är dock stor. Privata äldreboenden uppvisar i allmänhet bättre styrning och ledning än kommunala, särskilt på området incitament och personalutveckling.

Ny affilierad forskare

Christian Bjørnskov, professor vid Aarhus universitet i Danmark, är ny affilierad forskare på IFN. Han ingår i forskningsprogrammet Institutionernas ekonomi. Hans forskning rör i huvudsak social tillit, lycka, bistånd och institutioner.

Ny bok

Resultaten från IFN:s historiska skatteprojekt publiceras under 2015 i bokform. Det amerikanska förlaget Palgrave Macmillan ger ut boken. Magnus Henrekson och Mikael Stenkula, IFN, är redaktörer för volymen.

Den 19 januari presenterade Carl Magnus Bjuggren, IFN, forskning om Lagen om anställningsskydd (LAS) och arbetsproduktivitet. Han gjorde det på Nationalekonomiska institutionen, Internationella Handelshögskolan i Jönköping.

Den 22 januari organiserade Ola Andersson, IFN, en workshop inom Behavioral Economics Network. Ett 15-tal forskare möttes för att presentera och diskutera studier. Exempel på ämnen: Subliminal influence on generosity och Money as a bubble?

Debatt & politik i urval

Per Skedinger, IFN, talade i slutet av januari på Arbetsrättsliga föreningen. Mötet arrangerades för att uppmärksamma dels att Lagen om anställningsskydd fyllt 40 år, dels att föreningen fyllt 60 år. Skedinger presenterade aktuell forskning om anställningsskydd.

Andreas Bergh, IFN och Lunds universitet, intervjuades av tidigare folkpartiledaren Bengt Westerberg i programmet En bok, en författare. Ämnet var Berghs bok Sweden and the Revival of the Capitalist Welfare State som lanserades 2014. En svensk version kommer så småningom.

För 18:e gången arrangerade SNEE och Lars Oxelheim, IFN och Lunds universitet, en konferens kring en ny bok om forskning med europaperspektiv. I årets bok diskuterar elva ledande svenska forskare välfärdsgapet i Europa och hur den sociala sammanhållningen kan säkras, däribland Martin Ljunge, IFN, som skrivit om tillit bland flera generationer invandrare. I bilden ses från vänster Jaan Paju, doktorand Stockholms universitet, Ann-Cathrine Jungar, docent i statsvetenskap Södertörns högskola, Martin Ljunge, IFN, och Anna-Sara Lind, docent i offentlig rätt vid Uppsala universitet.

Tips! För den ekonomiskt intresserade är *Ekonomiekot* lördag väl värt att lyssna på. Varje lördag kl. 11.40–12.00 intervjuar Pär Ivarsson ekonomer om såväl svensk som global ekonomi.

Nyhetsbrev:
"Nyheter från IFN" utkommer åtta gånger per år. Dessutom publiceras "News from IFN" två gånger årligen.

Nyhetsbrev

Redaktör för Nyheter från IFN: Elisabeth Precht, elisabeth.precht@ifn.se; tfn 08-665 4525.